

[Statsministeren.]

Samfund til danske Varetransporter, men hvad den kan sejle ind for udenlandsk Regering, har den Ret til selv at bestemme over; Skibsfarten kan selv bestemme, hvor den vil sætte ind, og tage de Priser, den kan opnaa. Det gælder ikke blot for disse Erhverv her i Landet, men det gælder ogsaa for mange Erhverv i Udlandet, og derigennem kan de presse Priserne op ogsaa for os. Det forekommer mig, at det er værd at overveje, om ikke den Vej, som her er anvist, kan benyttes. Vi erkender, et vi er kommet til at staa daarligt i Samhandelsforholdet til Udlandet, fordi det har været i Stand til at forhøje sine Priser og har kunnet undslaa sig for at sælge bestemte Kvantiteter til bestemte Priser.

Derfor har vi, som sagt, fra Regeringens Side endnu ikke taget Stilling til dette Spørgsmaal. Der er Tid til Overvejelse, og det vil blive overvejet. Jeg skal kun gentage, at jeg ikke er blind for, at der kan være Vanskeligheder forbundet med at gaa over til et saadant System, og det er muligt, at de Vanskeligheder, de Farer, som derigennem kan true, er saa store, at man maa afstaa derfra, men at feje Mulighederne til Side uden nogen virkelig saglig Overvejelse som paa Forhaand aldeles uantagelige, naar vi ser, hvordan de er benyttet andetsteds baade hjemme og ude, vil jeg finde urigtigt og letsindigt.

Foruden dette Samhandelsforhold er der Administrationen af den Indførsel, som vi nu har haft og har kunnet tillade os i 1945—46, og her paastaar man jo fra vore Kritikers Side, at der er indført for mange Varer og navnlig for mange Færdigvarer og specielt luksusprægede Varer. Det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft oplyste i Gaar, at der af saadanne Luksusvarer var indført for 250—300 Mill. Kr. i 1946 — saadan maatte jeg forstaa det. Jeg vil gerne spørge det ærede Medlem, hvor han har disse Tal fra. Jeg har henvendt mig til Folk, som skulde være sagkyndige paa disse Omraader, og de har sagt mig, at det ikke var muligt fra vor Handelsstatistik nøjagtigt at udskille de Varer, som kunde siges at være Luksusvarer eller unødvendige Varer, fra de mere nyttige og absolut uundværlige. Jeg spørger derfor det ærede Medlem: Hvor er disse Tal at finde, hvad er det for Varer, som er indført, med hvilke Beløb er hver enkelt Varepost indført? Det kunde jo være, at det ærede Medlems Bedømmelse af, hvad der var Luksusvarer, var noget præget af, at han har Lyst til at komme saa højt op med dette Beløb som vel muligt, saa det ved en nøje Overvejelse og Undersøgelse

vilde vise sig, at nogle af disse Varer aldeles ikke var Luksusvarer, og i hvert Fald ikke Luksusvarer, som vi gerne vilde undvære.

Jeg skal ikke benægte, at der er en Mulighed for, at vi efter Befrielsen i 1945 og i 1946 har bedømt vor valutamæssige Stilling for optimistisk, men det forekommer mig, at saa er de ærede Partier, som jeg nu et Par Gange har nævnt, ikke de rette til at kritisere. De var jo med i en Regering, ja, var endogsaa Ledere af en Regering, som gav frie Forhold i hvert Fald paa Sterlingomraadet, og da Varetilførslerne begyndte at stige, hvem var det saa, der vilde tiltage sig Æren deraf? Ja, det har jeg ved en tidligere Lejlighed paavist, og jeg skal ikke i Dag trætte Tinget med at gentage det.

Ved Bedømmelsen af, om man har indført for mange Varer af luksuspræget Karakter, er der ogsaa andre Ting end just dette, om de er luksusprægede, der maa tages med i Overvejelserne. Man maa nemlig være klar over, at et Land, og navnlig et lille Land, ikke selv alene bestemmer, baade hvad det vil sælge, og hvad det vil købe. Der foreligger mange Eksempler paa — og det er jo ogsaa ret naturligt —, at de Lande, som skal aftage Varer fra os eller ønsker at aftage Varer fra os og deriblandt ogsaa Varer, som de ikke er særlig interesserede i, men som vi er interesserede i at komme af med, ogsaa vil have nogen Indflydelse paa, hvilke Varer de skal sælge, saaledes at en Handel med et andet Land meget vel kan staa og falde med, at man ved Siden af alle de nyttige, ja, livsnødvendige Varer bliver nødt til ogsaa at tage Varer, som man ikke har særlig Lyst til, eller som man kan betegne som luksusprægede. Men jeg vil dog mene, at staaende over for et Forhold, som vi nylig har staaet over for, hvor Hovedparten af Varer, som vi kunde tilkøbe os gennem en Handelsaftale, var absolut livsvigtige Varer for vor Genopbygning, Raastoffer, men hvor vi ogsaa var nødt til at tage visse mindre Kvantiteter af luksusprægede Varer, der vilde man vige tilbage for at lade en saadan Handelsaftale falde, fordi man ogsaa skulde tage Varer ind, som man ikke var saa forfærdelig glad ved under Hensyn til vor Betalingssevne, naar vi vel at mærke saa til Gengæld kunde komme af med Varer, som det var ret vanskeligt for os at komme af med paa anden Maade til antagelige Priser. Det er ogsaa en Ting, naar man taler om luksusprægede Varer — og det er en meget vigtig og afgørende Ting —, som man maa have in mente og maa tage i Betragtning, naar det saadan slynges ud, at vi indfører mindre nødvendige Varer, som man